

KÄYTTÖSUUNNITELMA 2022
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Sisällys

Käyttösuunnitelma	3
Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen toimitus yhteensä	3
Sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteiset	4
Tulosalueen palveluajatus ja toimintaympäristön muutokset sekä sitovat tavoitteet	4
Tulosyksikkö: Sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteiset	6
Tulosyksikkö: Ostopalvelut	6
Opetuspalvelut	6
Tulosyksikkö: Perusopetus	10
Tulosyksikkö: Opetuksen tukipalvelut	10
Tulosyksikkö: Toisen asteen koulutus	10
Varhaiskasvatuspalvelut	11
Tulosyksikkö: Varhaiskasvatus yhteiset	14
Tulosyksikkö: Kotihoidontuki	14
Tulosyksikkö: Yksityisten tuottama varhaiskasvatus	14
Tulosyksikkö: Kunnallinen varhaiskasvatus ja esiopetus	15
Elinikäinen oppiminen ja hyvinvointi	16
Tulosyksikkö: Opistopalvelut	16
Tulosyksikkö: Kirjastopalvelut	17
Tulosyksikkö: Hyvinvoinnin edistämisen palvelut	18
Tulosyksikkö: Vapaa-aikapalvelut	19

Käyttösuunnitelma

Käyttösuunnitelmassa kerrotaan tulosalueiden ja – tulosyksiköiden talousarviovuoden toiminnasta. Se on toimielimen hyväksymä talousarvioon sisältyvän tulosalueen tai hankkeen tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden jaon tulosyksiköihin tai kohteisiin sisältämä asiakirja. Käyttösuunnitelma on myös viranhaltijan hyväksymä edellä mainittuun toimielimen käyttösuunnitelmaan sisältyvien tulosyksiköiden tai kohteiden osatavoitteiden, osamäärärahojen ja osatuloarvioiden jaon pienempiin osiin (yksiköihin) sisältävä asiakirja.

Käyttösuunnitelmilla toimielimet asettavat valtuuston määrittelemien tavoitteiden kanssa yhdenmukaiset ja tarkennetut tavoitteet tulosyksiköittäin ja jakavat määrärahat ja tuloarviot tulosyksiköille osamäärärahoiksi ja osatuloarvioiksi. Käyttösuunnitelmissa kerrotaan, miten toimitaan, jotta asetetut tavoitteet toteutetaan hyväksytyjen määrärahojen ja tuloarvioiden puitteissa.

Kunnanhallituksen tai lautakunnan määräämä tulosalueen vastuuhenkilö päättää seuraavan tason käyttösuunnitelmasta sekä päättää omalta osaltaan tehtävien toteuttamisesta ja määrärahojen käytöstä asettamalla tarkennetut tavoitteet ja jakamalla määrärahat ja tuloarviot tarkempiin osiin.

Elinikäisen oppimisen tulosalueen tulosyksikkörakennetta on uudistettu vuonna 2021. Tulosalue- ja tulosyksikköluvut vuodelle 2022 eivät tämän johdosta ole kaikilta osin vertailukelpoisia vuoden 2020-2021 lukujen kanssa.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelujen toimielin yhteensä

Tilivelvollinen vastuuhenkilö: sivistysjohtaja

1000 €	TP 2020	TA 2021	mTA 2021	Muutettu KS 2021	TA 2022	KS 2022
Toimintatuotot	3 319	3 044	3 461	3 461	3 673	3 673
Myyntituotot	1 332	1 166	1 216	1 216	1 489	1 489
Maksutuotot	1 425	1 529	1 519	1 519	1 557	1 557
Tuet ja avustukset	495	273	673	673	553	553
Muut toimintatuotot	68	77	54	54	74	74
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintakulut	-51 106	-52 921	-53 383	-53 383	-53 564	-53 564
Henkilöstökulut	-25 324	-25 583	-25 845	-26 145	-26 634	-26 634
Palvelujen ostot	-9 280	-9 885	-10 085	-10 025	-10 534	-10 534
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-790	-970	-970	-951	-1 023	-1 023
Avustukset	-2 648	-2 785	-2 785	-2 585	-2 753	-2 753
Muut toimintakulut	-13 064	-13 697	-13 697	-13 677	-12 620	-12 620
Toimintakate	-47 786	-49 876	-49 921	-49 921	-49 890	-49 890
Vuosikate	-47 786	-49 876	-49 921	-49 921	-49 890	-49 890
Poistot ja arvonalentumiset	-696	-686	-686	-686	-897	-897
Suunnitelman mukaiset poistot	-696	-686	-686	-686	-897	-897
Tilikauden tulos	-48 483	-50 562	-50 607	-50 607	-50 787	-50 787
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-48 483	-50 562	-50 607	-50 607	-50 787	-50 787
Vyörytyserät	-2 853	-2 879	-2 879	-2 879	-2 752	-2 752
Vyörytystuotot	4 708					
Vyörytyskulut	-7 561	-2 879	-2 879	-2 879	-2 752	-2 752
Kustannuslaskennalliset erät						
Yli/alij. vyörytyser. jälkeen	-51 335	-53 441	-53 486	-53 486	-53 539	-53 539
Toimintakulujen muutos %		4 %	4 %	4 %	0 %	0 %
Toimintakatteen muutos %		4 %	4 %	4 %	0 %	0 %

(= toimialan toimintakate on valtuustoon nähden sitova määräraha)

Toimialan palveluajatus ja toimintaympäristön muutokset sekä sitovat tavoitteet

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueella toimii kaksi lautakuntaa. Sivistyslautakunta ohjaa palvelutuotannossa varhaiskasvatus-, opetus- ja elinikäisen oppimisen palveluita. Hyvinvointilautakunta ohjaa palvelutuotannossa nuoriso-, liikunta- ja hyvinvointipalveluita.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueella edistetään tasa-arvoisesti kuntalaisten varhaiskasvatusta, opetusta, sivistystä, osaamista, vapaa-aikaa ja hyvinvointia. Tuotamme asiakaslähtöisesti, taloudellisesti ja tehokkaasti laadukkaita palveluja turvallisessa toimintaympäristössä.

Palvelualueen kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet on johdettu kunnan hyvinvointisuunnitelmasta. Keskeisimmät tavoitteet ja niihin liittyvät palvelualueen toimenpiteet ovat

- turvallinen arki kaikille
 - o liikkuvan perhekeskuksen kehittäminen perheiden kohtaamispaikaksi
 - o kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän vastainen toimenpideohjelman toteuttaminen
 - o varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa
 - o kirjaston kotipalvelutoiminnan aloittamisen selvittäminen
- digiosaamisen vahvistaminen
 - o sähköisen palvelun suunnitelman laatiminen
 - o matalan kynnyksen digiopetuksen kehittäminen
- kaikenikäisten liikkumisen lisääminen
 - o liikunta- ja elintapaneuvonnan lisääminen
 - o yhdistysten- ja järjestöjen yhteistyön kehittäminen
 - o peruskouluissa harrastamisen Mäntsälän malli
 - o liikkuen luonnossa läpi elämän -hankkeen toteuttaminen
- lasten ja nuoren syrjäytymisen ennakointi ja osallisuuden vahvistaminen
 - o sitouttavan kouluyhteistyön tukimallin kehittäminen ja toteuttaminen
 - o oppivelvollisuuden laajenemisen toteuttamisen tukeminen oppilaanohjausta kehittämällä
 - o oppilasagenttitoiminnalla tuetaan oppilaiden osallisuutta
 - o koulutuksellisen tasa-arvohankkeen toteuttaminen perusopetuksessa
 - o varhaiskasvatuksen tasa-arvohankkeen jatkaminen
 - o varhaiskasvatuksessa valmistaudutaan kolmiportaisen tuen toteuttamiseen ja toteutetaan
 - o kaikille yhteistä varhaiskasvatus –hanketta
 - o lukiolaiset osallistuvat maakuntavaalien toteuttamiseen
 - o nuorten työpajatoiminnan jatkaminen
 - o nuorisopalvelujen ja koulunuorisotyön yhteistyömenetelmien kehittäminen

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen sitovat tavoitteet on kirjattu tulosalueiden kohtiin.

Sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteiset

Tilivelvollinen vastuuhenkilö: sivistysjohtaja

1000 €	TP 2020	TA 2021	mTA 2021	Muutettu KS 2021	TA 2022	KS 2022
Toimintatuotot						
Toimintakulut	-556	-664	-614	-614	-583	-583
Toimintakate	-556	-664	-614	-614	-583	-583
Toimintakulujen muutos %		19 %	10 %	10 %	-5 %	-5 %
Toimintakatteen muutos %		19 %	10 %	10 %	-5 %	-5 %

Tulosalueen palveluajatus ja toimintaympäristön muutokset sekä sitovat tavoitteet

Sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteisten palveluiden keskeinen tehtävä on tuottaa koko palvelualueen yhteisiä hallintopalveluja ja toimia sivistyslautakunnan ja hyvinvointilautakunnan tukena heidän työskentelyssään.

Lisäksi palvelualueelle kuuluu lasten ja nuorten taiteen perusopetuksessa musiikkiopistopalveluiden osto ja ohjaus.

Sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteisten ja toimintaan suunnitelmakaudella vaikuttaa Mäntsälä 2026 ohjelman mukainen talouspalveluiden keskittäminen konsernipalveluiden tukipalveluiden tulosalueelle. Tämä muutos viedään loppuun vuoden 2022 aikana ja sen tavoitteena on kehittää elinvoima ja teknisten palvelualueen sekä talousyksikön kanssa palvelualueita tukeva työskentelymalli talouden hallintaan ja hoitoon.

Kunnan lapsimäärän väheneminen vaikuttaa kuntapalveluiden ja talouden suunnitteluun. Lapsimäärän pienenemisen vaikutukset tulevat olemaan merkittäviä ja mahdolliset sopeuttamistoimet huomattavia suunnitelmakaudella. Koronapandemia lisää epävarmuutta sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen palvelutehtäviin, niiden suunnitteluun, järjestämiseen sekä talouteen suunnitelmakaudelle.

Varhaiskasvatusmaksujen pienentäminen vaikuttaa merkittävästi toimialan talouteen asiakasmaksutuottojen pienenemisen kautta. Varhaiskasvatukseen ennakoitu lakimuutos kolmiportaisesta tuesta toteutuessaan tuo paineen henkilökuntamäärän kasvuun suunnitelmakaudella. Jos valtakunnallinen perhevapaaudistus etenee, sillä on myös vaikutusta varhaiskasvatukseen. Vaikutukset näkyvät todennäköisesti varhaiskasvatuspaikkojen käytössä niin, että varhaiskasvatuspaikat eivät ole optimaalisesti käytössä ja mahdollisesti myös asiakasmaksulakiin suunniteltujen muutosten kautta varhaiskasvatusmaksujen kertymiseen.

Toisen asteen maksuttomuus nostaa lukion toimintakuluja suunnitelmakaudella, mutta uudistuksen kustannukset on luvattu korvata kunnille yleisen valtionosuuden kasvattamisella. Ammatillisen koulutuksen osalta vaikutus kohdistuu kuntaan välillisesti koulutuskuntayhtymän sopimuksen kautta. Oppivelvollisuuden toteuttamisen viimeinen vaihe alkaa vuonna 2022, kun otetaan käyttöön tutkintoon valmistava koulutus (TUVA), jota valmistellaan yhdessä Keudan kanssa niin, että Keuda toimii tulevaisuudessa TUVA-koulutuksessa koulutuksen järjestäjänä usean kunnan alueella.

Vuoden 2022 aikana valmistellaan hyvinvointialueita ja se vaikuttaa myös merkittävästi koko kuntaan ja sivistys- ja hyvinvointipalvelualueeseen. Suorana vaikutuksena on oppilas- ja opiskelijahuoltopalveluiden siirtyminen vuoden 2023 alusta alkaen hyvinvointialueiden vastuulle. Myös kunnan ja hyvinvointialueen yhdessä tekemän ennaltaehkäisevän työn rakenne muuttuu, kun kuntien rahoitusvastuut sosiaali- ja terveyspalveluihin loppuvat ja sitä myötä kunnan vaikutusmahdollisuudet kapenevat.

Palvelualueen riskien hallintaan vaikuttavat merkittävästi valtion päätökset, joiden kautta toimintaan kohdistuvat muutokset tuovat yleensä kuntiin lisäveloitteita ja sitä kautta myös todennäköisesti taloudellisia haasteita. Palvelualueella on haasteena erityisesti varhaiskasvatuksessa pätevän henkilöstön saatavuus. Tätä riskiä tulee hallita yhdessä henkilöstöhallinnon kanssa. Myös Covid19-pandemian jatkuminen tuo haasteita palvelualueelle lyhytaikaisten sijaisten saantiin. Hyvinvointialueen muodostumiseen liittyviä riskejä ovat oppilas- ja opiskelijahuollon pätevän henkilöstön rekrytoinnissa onnistuminen ja tämän henkilöstön siirtyminen hyvinvointialueelle. Toisena riskinä on kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyön rakenteiden jatkuvuus ja erityisesti ennaltaehkäisevän terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyön rakenteiden turvaaminen ja jatkuvuus.

Sitovat tavoitteet

1. Yhteisöjen, verkostojen ja kumppanuuksien vahvistaminen ja hyödyntäminen, vahvistetaan kuntalaisten hyvinvoinnin edellytyksiä tulevaisuuden kunnassa ja kunnan ja maakunnan onnistunut kumppanuus. Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden yhteensovittaminen vuonna 2023 käynnistyvän hyvinvointialueen kanssa.

Mittarit: Oppilas- ja opiskelijahuoltopalveluiden siirto hyvinvointialueelle: resurssimitoitus suhteessa palvelutarpeeseen varhaiskasvatus- ja opetuspalveluissa.
Perhekeskustoiminnan käynnistäminen Mäntsälässä ja kohtaamispaikkakonseptin luominen Mäntsälään.

2. Kuntakonsernin talouden tasapaino pitkäjänteisellä ja kustannustietoisella päätöksenteolla: Mäntsälä2026 -ohjelman toteuttaminen.

Mittarit: Palvelualueen organisaation kehittäminen.
Toteutuneet Mäntsälä2026 ohjelman toimet.

Tulosityksikkö: Sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteiset
Vastuhenkilö: sivistysjohtaja

1000 €	TP 2020	mTA 2021	Muutettu KS 2021	TA 2022 kv	KS 2022
Toimintatuotot					
Myyntituotot					
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-375	-419	-419	-393	-393
Henkilöstökulut	-298	-326	-326	-303	-303
Palvelujen ostot	-28	-37	-37	-37	-37
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	-6	-6	-4	-4
Avustukset					
Muut toimintakulut	-47	-50	-50	-50	-50
Toimintakate	-375	-419	-419	-393	-393

Tulosityksikkö: Ostopalvelut
Vastuhenkilö: sivistysjohtaja

1000 €	TP 2020	mTA 2021	Muutettu KS 2021	TA 2022 kv	KS 2022
Toimintatuotot					
Myyntituotot					
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-182	-195	-195	-190	-190
Henkilöstökulut					
Palvelujen ostot	-129	-145	-145	-145	-145
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Avustukset					
Muut toimintakulut	-53	-50	-50		-46
Toimintakate	-182	-195	-195	-190	-190

Opetuspalvelut

Tilivelvollinen vastuhenkilö: opetuspäällikkö

1 000 €	TP 2020	TA 2021	mTA 2021	Muutettu KS 2021	TA 2022	KS 2022
Toimintatuotot	1 753	1 472	1 922	1 922	2 033	2 033
Toimintakulut	-31 891	-33 346	-33 846	-33 846	-33 478	-33 478
Toimintakate	-30 138	-31 873	-31 923	-31 923	-31 445	-31 445
Toimintakulujen muutos %		5 %	6 %	6 %	-1 %	-1 %
Toimintakatteen muutos %		6 %	6 %	6 %	-1 %	-1 %

Tulosalueen palveluajatus ja toimintaympäristön muutokset sekä sitovat tavoitteet

Opetuspalvelut tarjoavat laadukasta perusopetusta ja lukiokoulutusta kasvun, hyvinvoinnin ja elinikäisen oppimisen kyvyn edistämiseksi. Oppimisen, opetuksen ja oppilaitosten toimintaa ohjaa jatkuvan kehittymisen tavoite.

Vuoden 2022 toiminnan painopisteinä ovat lakimuutoksiin vastaaminen, kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ennaltaehkäisemisen ja siihen puuttumisen toimenpideohjelman mukainen toiminta sekä toimintakulttuuria ohjaavana painopistealueena osallisuus ja demokraattinen toiminta.

Lakimuutokset

Valtakunnallinen sote-uudistus tulee rakentamaan Keski-Uudellemaalle uuden hallinnollisen rakenteen – Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen 1.1.2023 lukien. Uuden hyvinvointialueen valmistelua varten nykyinen yhtymähallitus on asettanut väliaikaisen valmistelutoimielimen (VATE), joka vastaa tulevan hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisestä aluevaltuuston toimikauden alkuun asti vuoden 2022 kevääseen. Valmistelussa olevan muutoksen myötä koulukuraattori- ja psykologipalvelut siirtyisivät opetuspalveluiden henkilöstöstä hyvinvointialueelle.

Samanaikaisesti opetus- ja kulttuuriministeriö on lähettänyt lausuntokierrokselle hallituksen esitysluonnoksen oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös kuraattori- ja psykologipalveluiden sitovista henkilöstömitoituksista ja samalla kuraattorin kelpoisuusehtoa koskevaa säännöstä täsmennettäisiin. Esityksen mukaan henkilöstömitoitus olisi yhtä suuri perusopetuksessa ja toisen asteen koulutuksessa. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain soveltamisalan piiriin kuuluvassa perusopetuslain mukaisessa opetuksessa tulisi olla vähintään yksi kuraattori 670:tä oppilasta kohti ja yksi psykologi 780:tä oppilasta kohti ja toisen asteen koulutuksessa mitoitus olisi vastaava. Esitysluonnoksen mukaan kuraattoripalveluita koskeva henkilöstömitoitus tulisi voimaan 1.1.2022 alkaen ja psykologipalveluiden henkilöstömitoitus 1.8.2023 alkaen. Mäntsälän kunnassa mitoitusmuutos saisi aikaan koulukuraattoreissa n. 0,5 vakanssin kasvun ja koulupsykologeissa 0,9-1 vakanssin kasvun.

Oppivelvollisuuden laajennus tulee voimaan ikäluokka kerrallaan 1.8.2021 lukien (hakeutumisvelvoite 1.1.2021 lukien). Tavoitteena on, että jokainen nuori suorittaa toisen asteen tutkinnon. Oppivelvollisuuden laajentamista koskevan lakimuutoksen myötä opinto-ohjauksen vaatimukset ja asuinkunnan ohjaus- ja valvontavastuu on kasvanut, joka asettaa painetta yhden opinto-ohjaajavakanssin lisäämiselle. Toisen asteen opinnoista on tullut maksutonta laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluville nuorille, jonka mukainen muutos lisää menoja vuodelle 2022 (2021 ½ ikäluokka; 2022 1 ½ ikäluokkaa). Lukiolla on laadittu ohjeet, kuka ja miten opintojen etenemistä seurataan ja missä tilanteessa ryhdytään jatkotoimiin. Ohjeita käytetään myös toisen ja kolmannen vuoden opiskelijoiden opintojen seurannassa soveltuvin osin. Lukiolla jatkaa perusopetuksen lisäopetuksen ryhmä vain kevätlukukauden vuonna 2022. Perusopetuksen lisäopetus, lukion valmentava koulutus LUVA ja ammatillisiin opintoihin valmentava koulutus VALMA yhdistyvät 1.8.2022 alkaen tutkintokoulutukseen valmistavaksi koulutukseksi TUVA, joka toteutetaan alueellisesti ja koulutuksen antaa Keski-Uudenmaan koulutus kuntayhtymä KEUDA.

Lukuvuoden 2021-2022 myötä otetaan käyttöön perusopetuksen päättöarvioinnin kriteerit kaikissa oppiaineissa. Uusia päättöarvioinnin kriteerejä sovelletaan ensimmäistä kertaa 9.-luokkalaisten päättöarvioinnissa keväällä 2022. Uudistustyö jatkuu, sillä syksyllä aletaan valmistella kriteereitä 6. vuosiluokan päätteeksi tehtävää arviointia varten.

Uusi lukiolaki ja -asetus tulivat voimaan 1.8.2019 ja lukion uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2021. Lakien tavoitteena on lisätä lukion vetovoimaa yleissivistävänä, korkeakouluihin jatko-opintokelpoisuuden antavana koulutusmuotona, vahvistaa koulutuksen laatua ja oppimistuloksia sekä sujuvoittaa siirtymistä toisen asteen opinnoista korkea-asteelle. Näissä säädöksissä vahvistettiin opiskelijoiden oikeutta henkilökohtaiseen opinto-ohjaukseen, oppimisen tukeen ja erityisopetukseen. Opiskelijan henkilökohtaisen tuen suunnittelua ja toteutusta on voitu vahvistaa, kun lukiossamme aloitti työnsä erityisopettaja 1.8.2021.

Uusi laki ylioppilaskirjoitusten järjestämisestä astui voimaan 1.8.2019. Lakimuutoksen myötä opiskelijalla on mahdollisuus uusien ylioppilaskokeita aiempaa useammin, jälkihjausvelvoite jatko-opintoihin koskettaa myös ylioppilastutkinnon suorittamisen jälkeistä aikaa. Ylioppilaskirjoitusten järjestelyjen laitetarpeet turvataan

uusimalla kirjoitusten palvelinkoneet sekä jatketaan lukion opiskelijoiden laitehankintatukea nykyisen tason mukaisesti, huomioiden mahdolliset oppivelvollisuuden pidentymisen tuomat muutokset.

Covid19 pandemiasta johtuvat mahdolliset lakimuutokset ja epidemiatilanne saattaa vaikuttaa toiminnan järjestämiseen suunnitelmakauden aikana.

Oppilaiden, opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvointia edistetään

Vahvistamme oppilaiden osallisuutta koulun toiminnassa ja sen kehittämisessä. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki annetaan oppilaalle ensisijaisesti omassa opetusryhmässä ja koulussa erilaisin joustavin järjestelyin, ellei oppilaan etu tuen antamiseksi välttämättä edellytä oppilaan siirtämistä toiseen opetusryhmään tai kouluun. Henkilöstön riittävä määrä suhteessa palvelutarpeeseen turvataan. Lukiossa oppimisen ja koulunkäynnin tuki annetaan opiskelijalle erilaisin joustavin järjestelyin ja hänet ohjataan tarvittaessa muiden opintoja tukevien palvelujen käyttöön joko lukiolla tai ulkopuolella.

Koulurakennusten terveellisyyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin turvaamisen vaatimukset esiintyvät suunnitelmakaudella. Osana tätä kokonaisuutta ovat Myllymäen ja Hepolan koulurakennusten tarpeet.

Hepolan koulussa on käynnistetty 11.8.2021 lukien erityishuolto-ohjelman mukaista aamu- ja iltapäivähoidon palvelua Keusoten palvelusopimukseen perustuen. Kesäajan hoito toteutetaan ensimmäistä kertaa vuonna 2022.

Yrittäjyyskasvatuksen vahvaa osaamista hyödynnetään ja kehittämistyötä jatketaan. Kuudes- ja yhdeksäsluokkalaiset vierailevat Lahden yrityskylässä.

Hankkeet

Koulutuksellinen tasa-arvo-hankkeen tavoitteena on kaventaa ja ennaltaehkäistä peruskoulua käyvien oppilaiden oppimiseroja, vahvistaa oppimisen ja koulunkäynnin tukea ja kehittää lukutaitoa. Lähikoulun asemaa vahvistetaan, opetuksen ryhmäkokoja pienennetään ja tukea koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista.

Koulun kerhotoiminnan järjestämisen ja kehittämisen hankkeen tarkoituksena on monipuolisen ja laadukkaan kerhotoiminnan tukeminen. Koulun kerhotoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain (628/1998) 47 §:ssä ja Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014-asiakirjassa määriteltyä perusopetuksen yhteydessä oppilaille järjestettävää kerhotoimintaa. Koulun kerhotoiminta on oppituntien ulkopuolista harrastustoimintaa.

Harrastamisen Mäntsälän mallin päätavoitteena on lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen. Tarkoituksena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä.

Ohjelmointiosaamisen edistäminen ja vastuulliset mediataidot-hanke.

COVID-19 tuki2: koronaepidemian (COVID-19) vaikutusten tasoittamiseksi.

Tukea lukutaitoa ja lukuinnostusta edistäviin toimiin.

Oppilasagenttitoiminta hankkeella halutaan edistää tieto- ja viestintäteknologisten (tv) laitteiden pedagogista käyttöä, jossa oppilaiden osallisuudella on vahva rooli.

Oppilaanohjauksen käytänteiden kehittäminen ja oppivelvollisuuden laajentaminen hanke vahvistaa oppilaan- ja opinto-ohjauksen toteutumista, toimintatapoja, yhteistyötä, systemaattisuutta sekä jatkumoa etenkin peruskoulusta toiselle asteelle.

Sitouttavalla koulu yhteistyöllä vähennetään ja ennaltaehkäistään koulupoissaoloja yhteistyössä kotien kanssa, tuetaan oppilaiden kiinnittymistä kouluun vahvistamalla myönteistä koulukulttuuria ja –hyvinvointia, tunnistetaan ja autetaan oppilaita, joilla on haasteita säännöllisessä koulunkäynnissä, vahvistetaan perustaitojen saavuttamista ja oppimistuloksia.

Lukio sai hankerahaa koronapandemian vaikutusten vähentämiseksi vuoden 2020 ja vuoden 2021 hankehaussa. Hankkeiden ”Tukea ja kertausta poikkeavissa olosuhteissa” ja ”Exit koronasta vuosina 2021–2023” suunnitelmien mukaan toisen vuoden opiskelijoille ja abiturienteille tarjotaan lisäryhmiä kursseille,

joiden ryhmäkoko on suuri. Näin opiskelijoilla on paremmin mahdollisuus valita kurssi ja saada opetusta pienemmässä ryhmässä, jolloin opettaja pystyy paremmin ohjaamaan ja tukemaan opiskelijaa. Rahoitus mahdollistaa myös samanaikaisopetuksen, jossa opettajan ainekollega tai erityisopettaja työskentelee ryhmässä toisena opettajana oppitunneilla. Lisäksi hankerahalla matematiikassa, fysiikassa, kemiassa ja kielissä tarjotaan kaikille opiskelijoille pajoja, joissa opettajan johdolla voi tehdä tehtäviä ja kerrata oppimäärän asioita.

Sitovat tavoitteet

1. Asiakaslähtöisten ja laadukkaiden kasvatus- ja opetuspalveluiden tuottaminen.

Tavoitteena on rakentaa yhteisön toimintakulttuuria, joka edistää oppimista, osallisuutta, hyvinvointia ja kestäväää elämäntapaa. Keskeisenä painopisteenä on kasvun ja oppimisen edellytyksistä huolehtiminen.

Mittari: Sitouttava kouluyhteistyöhankkeen toteuttaminen: väliarviointi.

2. Oppivan yhteisön oppimisen ja osaamisen vahvistaminen.

Tavoitteena on avoimen, yhteisöllisen ja dialogisuutta edistävän toimintakulttuurin rakentaminen ja osaamisen jakaminen. Keskeisenä painopisteenä on pedagogisen perustehtävän systeminen johtaminen.

Mittari: Kaikille yhteinen koulu- ja tasa-arvo-hankkeen toteuttaminen: Koulutuksiin osallistuneiden määrä.

3. Yhteisöllinen johtaminen.

Tavoitteena on kaikkien lasten ja koko henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen, tasa-arvoisuus, yhdenvertaisuus ja oikeudenmukainen toiminta. Keskeisenä painopisteenä on yhteisön sisäisen ja ulkoisen viestinnän kehittäminen ja talouden tasapainosta huolehtiminen.

Mittari: Kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ennaltaehkäisemisen ja siihen puuttumisen toimenpideohjelman käyttöönotto ja arviointi. Kouluterveyskyselyn tulosten hyödyntäminen palvelutuotannon kehittämisessä (hyvinvointiseminaari) ja Kuntamaisema työkalun hyödyntäminen talouden tiedolla johtamisessa.

4. Hyvinvointia ja turvallisuutta edistävien kasvu- ja oppimisympäristöjen rakentaminen.

Tavoitteena on Innovatiivisten, terveellisten, turvallisten ja erilaista oppimista tukevien työskentely- ja oppimisympäristöjen rakentaminen. Keskeisenä painopisteenä on tieto- ja viestintäteknologian pedagoginen hyödyntäminen kasvatus- ja opetuskäytössä.

Mittari: Ehnroosin koulun käyttöönotto sekä toiminnallinen ja hallinnollinen yhdistäminen Myllymäen koulun kanssa.

Riskit tavoitteiden saavuttamisessa

Oppivelvollisuuden laajentamisesta aiheutuva kunnan ohjaus- ja valvontavastuu kasvaa vuonna 2022 toisen ikäluokan myötä. Koronasta aiheutunut oppimisen ja kasvun tuki lisää sekä opetushenkilöstön että oppilashuoltohenkilöstön osalta palvelutarvetta. Luokkamuotoisen erityisopetuksen palvelutarve saattaa kasvaa. Opettajien sijaisten saatavuuden vaikeudet lisäävät riskiä palvelutuotannolle. Vaikeutuessaan sijaisten saatavuus heikentää myös henkilöstön hyvinvointia. Koulupsykologien saatavuuden haasteet lisäävät painetta ostopalvelujen hankinnalle. Koulukuraattoreita koskevan valtakunnallisen mitoitusmuutoksen toteutumiseen on varauduttu hakemalla hankerahoitusta. Hyvinvointialueiden valmistelussa tulee turvata oppilaiden ja perheiden kohtaaman palvelun perustuminen palvelutarpeeseen.

Keväällä 2021 lukion hakijoita oli aiempia vuosia vähemmän niin Mäntsälässä kuin valtakunnallisesti.

Hakijamäärän turvaamiseksi on syksyllä 2021 toteutettu yhdeksännen luokan oppilaiden vierailut lukiolla ja käynnistetty esittelyvideon tekeminen. Nivelvaiheen opetuksen siirtyminen toiselle koulutuksenjärjestäjälle saattaa lisätä aloittavien opiskelijoiden henkilökohtaisen tuen tarvetta. Lukiossa suomi toisena kielenä - opiskelijoiden määrä näyttää lisääntyvän.

Tulosityksikkö: Perusopetus

Vastuuhenkilö: opetuspäällikkö

1000 €	TP 2020	mTA 2021	Muutettu KS 2021	TA 2022 kv	KS 2022
Toimintatuotot	1 710	1 902	1 902	1 991	1 991
Myyntituotot	1 174	1 086	1 086	1 363	1 363
Maksutuotot	142	160	160	160	160
Tuet ja avustukset	372	628	628	441	441
Muut toimintatuotot	21	28	28	27	27
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-26 291	-27 409	-27 409	-27 298	-27 298
Henkilöstökulut	-13 068	-13 008	-13 008	-13 756	-13 756
Palvelujen ostot	-4 537	-4 785	-4 785	-4 816	-4 816
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-492	-597	-597	-596	-596
Avustukset	-6	-2	-2	-2	-2
Muut toimintakulut	-8 188	-9 018	-9 018		-8 128
Toimintakate	-24 581	-25 508	-25 508	-25 307	-25 307

Tulosityksikkö: Opetuksen tukipalvelut

Vastuuhenkilö: tukipalveluiden erityisasiantuntija

1000 €	TP 2020	mTA 2021	Muutettu KS 2021	TA 2022 kv	KS 2022
Toimintatuotot	20				
Myyntituotot	12				
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	8				
Muut toimintatuotot					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-3 095	-3 780	-3 780	-3 512	-3 512
Henkilöstökulut	-1 094	-1 612	-1 612	-1 101	-1 101
Palvelujen ostot	-1 964	-2 128	-2 128	-2 347	-2 347
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7	-6	-6	-34	-34
Avustukset					
Muut toimintakulut	-30	-34	-34	-31	-31
Toimintakate	-3 076	-3 780	-3 780	-3 512	-3 512

Tulosityksikkö: Toisen asteen koulutus

Vastuuhenkilö: lukion rehtori

1000 €	TP 2020	mTA 2021	Muutettu KS 2021	TA 2022 kv	KS 2022
Toimintatuotot	24	21	21	42	42
Myyntituotot	12	8	8	8	8
Maksutuotot				22	22
Tuet ja avustukset	2				
Muut toimintatuotot	9	13	13	12	12
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-2 505	-2 656	-2 656	-2 667	-2 667
Henkilöstökulut	-1 447	-1 496	-1 496	-1 511	-1 511
Palvelujen ostot	-322	-406	-406	-371	-371
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12	-25	-25	-82	-82
Avustukset					
Muut toimintakulut	-724	-729	-729	-704	-704
Toimintakate	-2 481	-2 635	-2 635	-2 625	-2 625

Varhaiskasvatuspalvelut

Tilivelvollinen vastuhenkilö: varhaiskasvatuspäällikkö

1 000 €	TP 2020	TA 2021	mTA 2021	Muutettu KS 2021	TA 2022	KS 2022
Toimintatuotot	1 210	1 181	1 181	1 181	1 234	1 234
Toimintakulut	-15 466	-15 528	-15 528	-15 528	-16 175	-16 175
Toimintakate	-14 256	-14 348	-14 348	-14 348	-14 941	-14 941
Toimintakulujen muutos %		0 %	0 %	0 %	4 %	4 %
Toimintakatteen muutos %		1 %	1 %	1 %	4 %	4 %

Tulosalueen palveluajatus ja toimintaympäristön muutokset sekä sitovat tavoitteet

Varhaiskasvatus ja esiopetus toteuttavat lapsen huoltajien ja kasvu ympäristön muiden toimijoiden kanssa lapsen hoidon, tukevat pedagogisesti lapsen kasvua sekä edistävät lapsen kehityksen ja oppimisen edellytyksiä. Varhaiskasvatus ja esiopetus toteutuvat henkilöstön, lasten, huoltajien ja ympäristön vuorovaikutuksessa, jossa kasvatus, opetus ja hoito muodostavat eheän kokonaisuuden.

Painopisteenä varhaiskasvatuksessa toimintakautena 2021-2022 on osallisuus ja vaikuttaminen.

Lakimuutokset:

Vuonna 2022 varhaiskasvatukseen ja esiopetuksen toteutumiseen vaikuttavat monet lakimuutokset. Asiakasmaksulain muutoksesta huolimatta varhaiskasvatuksen maksutuottojen on arvioitu pysyvän samana kuin vuonna 2021 mm. lapsimäärän lisääntymisen vuoksi. Varhaiskasvatuslain täsmennys henkilöstön mitoittamiseen liittyen vaikuttaa siten, että suhdeluvuista ei voida poiketa henkilöstöstä johtuvista syistä. Henkilöstömitoitukseen liittyvä lakimuutos lisää todennäköisesti sijaiskustannuksia. Lisäksi henkilöstöllä on ilmoitusvelvollisuus epäkohdasta tai mahdollisesta epäkohdan uhasta lapsen varhaiskasvatuksen toteutumisessa.

Varhaiskasvatuslakiin on tulossa täsmennyksiä lapsen tukeen liittyen. Laissa ehdotetaan säädettäväksi lapsen oikeudesta varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen, annettavasta tuesta ja tuen toteutuksesta sekä tuen tarpeen arvioinnista sekä erityisen tuen päätöksen antamisesta. Varhaiskasvatuksessa annettava tuki vahvistuisi lapsen yksilöllisen tuen tarpeen mukaan. Tukea ehdotetaan vahvistettavaksi esi- ja perusopetuksen mukaisesti kolmiportaisesti (yleinen – tehostettu - erityinen tuki). Tukea toteutettaisiin inklusiivisesti. Lapsen tukeen liittyvät lakimuutokset aiheuttavat painetta lisätä tuen toteutumiseen tarvittavan henkilöstön määrää.

Mahdollisella perhevapaaudistuksella on myös vaikutuksia varhaiskasvatuksen järjestämiseen ja asiakasmaksuihin. Valmisteilla olevan perhevapaaudistuksen mukaan oikeus varhaiskasvatukseen alkaisi sen kuukauden alussa, kun lapsi täyttää 9kk ja kestäisi siihen asti, kunnes lapsi täyttää 2-vuotta. Perhevapaaudistus saattaa vaikuttaa siihen, että varhaiskasvatuspaikat eivät ole optimaalisesti käytössä sen vuoksi, että lapsi voi olla samanaikaisesti sekä varhaiskasvatuksessa ja kotihoidossa. Asiakasmaksulakia on suunniteltu muutettavan siten, että ennalta ilmoitetut vanhempainrahopäivien käyttämisestä johtuvat poissaolot olisivat maksuttomia. Muutoksesta johtuen varhaiskasvatusmaksuista saadut tulot voivat vähentyä.

Valtakunnallinen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden päivitys on tulossa keväällä 2022, jonka pohjalta päivitetään paikallinen Mäntsälän kunnan varhaiskasvatussuunnitelma siten, että se on päätettävänä sivistyslautakunnassa syksyllä 2022.

Toiminnalliset muutokset:

Merkittävin muutos sivistyslautakunnan esitykseen oli kotihoidontien kuntalisän määräraha vuodelle 2022, jonka kunnanhallitus esitti kunnanvaltuustolle, joka sen myös hyväksyi.

Kunnanvaltuuston 13.12.2021 päätöksen mukaisesti kotihoidontuen kuntalisän osalta palataan käytäntöön, jossa yhdestä perheen alle 3-vuotiaasta maksetaan 150 €/kk kuntalisää. Kuntalisään ei kuulu sisaruslisät, eikä kotihoidontuen kuntalisän saaminen rajaa muiden sisarusten hoitomuotoa. Kuntalisä otetaan käyttöön keväällä Kelan sopimuksen hyväksyminen jälkeen Kelan ehtojen mukaisesti. Sopimuksen uusiminen vaatii vähintään kaksi kuukautta.

Esiopetuksen järjestämisvastuun siirtyminen varhaiskasvatukseen on lisännyt lapsimäärää varhaiskasvatuksen palvelualueella 1.8.2021 alkaen, koska suurin osa esioppilaista on esiopetuksessa päiväkodeissa. Siirrosta johtuen varhaiskasvatuksen lapsimäärä ja henkilöstömenot kasvavat todennäköisesti myös vuonna 2022.

Uuden Amandan päiväkodin rakentaminen etenee. Päiväkodin valmistuttua 1.8.2023 uuteen päiväkotiin on suunniteltu, että sinne siirtyisivät Onnilanrinteen, Mustamäen ja Taikametsän päiväkodit sekä Pilvikirsikan ryhmäperhepäivähoitokoti.

Koronaan varautumisesta painopiste suuntautuu kohti Opetushallituksen ohjeiden mukaista suunnitelmaa koronasta palautumiseen. Korona palautumissuunnitelman teko aloitetaan loppuvuonna 2021 ja toteutetaan vuonna 2022. Varhaiskasvatus ja esiopetusikäisten lasten kohdalla koronasta palautumisen suunnittelussa on tärkeää mm. ylläpitää tulevaisuususkkoa.

Varhaiskasvatuksen opettajien, konsultoitujen varhaiskasvatuksen erityisopettajien ja päiväkodin johtajien työehtosopimusehtojen muutokseen liittyvää siirtoa KVTES:sta OVTES:iin valmistellaan. Samoin varhaiskasvatuksen sosionomin tehtävän kuvan laatiminen aloitetaan vuonna 2022 Kuuma- kuntien varhaiskasvatuksen sosionomin tehtäväkuva luonnoksen pohjalta.

ProConsona päivähoito-ohjelman päivityksen käyttöönotto CGI Vesaan alkaa alkuvuonna 2022. Ensimmäisenä uudistuvat varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen hakeminen, varhaiskasvatus ja maksupäätösten tekeminen sekä sähköinen lasten hoitoaikojen ilmoittaminen sekä henkilöstön työaikaleimaukset. Myöhemmässä vaiheessa otetaan käyttöön kauan kaivattu kaksi suuntainen viestintäkanava huoltajien ja varhaiskasvatuksen henkilöstön välillä sekä sähköinen varhaiskasvatussuunnitelma. Päivähoito-ohjelman päivitys helpottaa myös varhaiskasvatuksen tilastointia.

Yhdeksi liikkuvan perhekeskuksen perheiden kohtaamispaikaksi Mäntsälässä on nimetty Metsätontun päiväkotit. Päiväkodissa järjestetään avointa toimintaa lapsille ja huoltajille sekä kunnan alle kouluikäisten lasten kerhotoimintaa. Toimintaa järjestään jatkossa enemmän yhteistyössä mm seurakunnan, keusoten ja eri järjestöjen kanssa.

Vaikuttamistoimielimistä lapsi- ja perheasiainneuvosto toimii varhaiskasvatuksen ohjauksessa.

Hankkeiden painopiste osana Oikeus oppia -kehittämishjelmaa

Tasa-arvohanke jatkuu osana Oikeus oppia -kehittämishjelmaa vuosille 2020-2022. Tavoitteen on vähentää ja ennaltaehkäistä oppimisen eroja ja vahvistaa oppimisen tukea. Hankkeessa kiinnitetään huomiota lasten tunne ja vuorovaikutustaitoihin. Osana hanketta laaditaan ja käyttöön otetaan Mäntsälän varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen suunnitelma lapsen suojaamiseksi vakivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.

Kaikille yhteinen varhaiskasvatus -hanke on Kuuma kuntien yhteishanke. Hanke on myös osa Oikeus oppia kokonaisuutta. Pää tavoitteena on vahvistaa varhaiskasvatuksen tuen järjestämistä siten, että jokainen lapsi saa tukea riittävästi ja oikea aikaisesti.

Karuselli -hanke jatkuu edelleen vuonna 2022 ja toteutetaan yhteistyössä Vanhempainliiton kanssa. Tavoitteena on vanhemmuuden tukeminen. Mukana hankkeessa ovat Myllytontun ja Hyökännummen päiväkodit.

Henkilöstön koulutukset painottuvat vuonna 2022 Oikeus oppia kehittämissuunnitelmaan kuten Mäntsälän varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen suunnitelman lapsen suojaamiseksi vakivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä käyttöönottoon sekä Kaikille yhteinen varhaiskasvatus -hankkeeseen.

Sitovat tavoitteet

1. Asiakaslähtöisten ja laadukkaiden kasvatus- ja opetuspalveluiden tuottaminen.

Tavoitteena on rakentaa yhteisön toimintakulttuuria, joka edistää oppimista, osallisuutta, hyvinvointia ja kestävästä elämäntapaa. Keskeisenä painopisteenä on kasvun ja oppimisen edellytyksistä huolehtiminen.

Mittari: Valtakunnallinen varhaiskasvatussuunnitelma päivitetään vuonna 2022. Mäntsälän kunnan varhaiskasvatussuunnitelma päivitetään valtakunnallisen perusteiden pohjalta.

2. Oppivan yhteisön oppimisen ja osaamisen vahvistaminen.

Tavoitteena on avoimen, yhteisöllisen ja dialogisuutta edistävän toimintakulttuurin rakentaminen ja osaamisen jakaminen. Keskeisenä painopisteenä on pedagogisen perustehtävän systemaattinen johtaminen.

Mittari: Kaikille yhteinen varhaiskasvatus- ja tasa-arvo-hankkeen toteuttaminen: Koulutuksiin osallistuneiden määrä.

3. Yhteisöllinen johtaminen.

Tavoitteena on kaikkien lasten ja koko henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen, tasa-arvoisuus, yhdenvertaisuus ja oikeudenmukainen toiminta. Keskeisenä painopisteenä on yhteisön sisäisen ja ulkoisen viestinnän kehittäminen ja talouden tasapainosta huolehtiminen.

Mittari: Kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ennaltaehkäisemisen ja siihen puuttumisen toimenpideohjelman käyttöönotto ja arviointi. Kouluterveyskyselyn tulosten hyödyntäminen palvelutuotannon kehittämisessä (hyvinvointiseminaari) ja Kuntamaisema työkalun hyödyntäminen talouden tiedolla johtamisessa.

4. Hyvinvointia ja turvallisuutta edistävien kasvu- ja oppimisympäristöjen rakentaminen.

Tavoitteena on Innovatiivisten, terveellisten, turvallisten ja erilaista oppimista tukevien työskentely- ja oppimisympäristöjen rakentaminen. Keskeisenä painopisteenä on tieto- ja viestintäteknologian pedagoginen hyödyntäminen kasvatus- ja opetuskäytössä.

Mittari: Uuden Amandan päiväkodin rakentaminen.

Riskit tavoitteiden saavuttamisessa

Riskeinä tavoitteiden saavuttamisessa on henkilöstömäärärahojen riittävyys. Asiakasmäärä kasvaakin enemmän ja äkillisemmin mm. muuttoliikkeen myötä kuin on arvioitu.

Haasteena on kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuus varsinkin varhaiskasvatuksen opettajien osalta. Myös varhaiskasvatukseen tarvittavien sijaisten saatavuus on hankaloitunut. Jos tarvittavien sijaisten saatavuuden haasteet jatkuvat, tulee harkita vakituisten sijaisten lisäämistä. Oppilashuollon henkilöstön saatavuuden haasteellisuuden vuoksi riskinä on, että oppilashuollon resurssit eivät riitä esiopetukseen.

Asiakasmaksulain vaikutukset tuloihin on arvioitu alkusyksyn toteuman perusteella. Maksukertymän vähenemä on luvattu kompensoida kunnille yhteisöveron muutoksena, mutta tästä ei ole vielä tarkempaa tietoa. Maksutuotot saattavat vähentyä odotettua enemmän myös mahdollisen perhevapaaudistuksen myötä. Lapsen tukeen liittyvän varhaiskasvatuslain muutoksen lisäkustannusten korvaamiseksi kunnille on luvattu lisärahoitusta peruspalvelumomentille, mutta tästäkään ei ole vielä tarkempaa tietoa.

Tulosityksikkö: Varhaiskasvatus yhteiset

Vastuhenkilö: varhaiskasvatuspäällikkö

1000 €	TP 2020	mTA 2021	Muutettu KS 2021	TA 2022 kv	KS 2022
Toimintatuotot	15			90	90
Myyntituotot					
Maksutuotot				50	50
Tuet ja avustukset	15			40	40
Muut toimintatuotot					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-608	-868	-768	-744	-744
Henkilöstökulut	-403	-434	-434	-443	-443
Palvelujen ostot	-142	-277	-217	-197	-197
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4	-53	-33	-40	-40
Avustukset					
Muut toimintakulut	-59	-104	-84	-64	-64
Toimintakate	-592	-868	-768	-654	-654

Tulosityksikkö: Kotihoidontuki

Vastuhenkilö: varhaiskasvatuspäällikkö

1000 €	TP 2020	mTA 2021	Muutettu KS 2021	TA 2022 kv	KS 2022
Toimintatuotot					
Myyntituotot					
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-1 454	-1 294	-1 261	-1 550	-1 550
Henkilöstökulut					
Palvelujen ostot					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Avustukset	-1 454	-1 294	-1 261	-1 550	-1 550
Muut toimintakulut					
Toimintakate	-1 454	-1 294	-1 261	-1 550	-1 550

Tulosityksikkö: Yksityisten tuottama varhaiskasvatus

Vastuhenkilö: varhaiskasvatuspäällikkö

1000 €	TP 2020	mTA 2021	Muutettu KS 2021	TA 2022 kv	KS 2022
Toimintatuotot					
Myyntituotot					
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-1 330	-1 568	-1 401	-1 580	-1 580
Henkilöstökulut	-19	-28	-28		
Palvelujen ostot	-153	-120	-120	-160	-160
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Avustukset	-1 101	-1 420	-1 253	-1 420	-1 420
Muut toimintakulut	-57				
Toimintakate	-1 330	-1 568	-1 401	-1 580	-1 580

Tuloyksikkö: Kunnallinen varhaiskasvatus ja esiopetus

Vastuhenkilö: varhaiskasvatuspäällikkö

1000 €	TP 2020	mTA 2021	Muutettu KS 2021	TA 2022 kv	KS 2022
Toimintatuotot	1 195	1 181	1 181	1 144	1 144
Myyntituotot	71	62	62	58	58
Maksutuotot	1 119	1 119	1 119	1 082	1 082
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot	5			4	4
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-12 075	-11 799	-12 099	-12 301	-12 301
Henkilöstökulut	-7 536	-7 420	-7 719	-7 932	-7 932
Palvelujen ostot	-1 662	-1 763	-1 763	-1 726	-1 726
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-77	-107	-107	-90	-90
Avustukset					
Muut toimintakulut	-2 800	-2 510	-2 510	-2 553	-2 553
Toimintakate	-10 880	-10 618	-10 918	-11 157	-11 157

Elinikäinen oppiminen ja hyvinvointi

Tilivelvollinen vastuuhenkilö: Hyvinvointipäällikkö

1 000 €	TP 2020	TA 2021	mTA 2021	Muutettu KS 2021	TA 2022	KS 2022
Toimintatuotot	356	391	358	358	407	407
Toimintakulut	-3 192	-3 382	-3 394	-3 394	-3 328	-3 328
Toimintakate	-2 836	-2 991	-3 036	-3 036	-2 921	-2 921
Toimintakulujen muutos %		6 %	6 %	6 %	-2 %	-2 %
Toimintakatteen muutos %		5 %	7 %	7 %	-4 %	-4 %

Tulosalueen palveluajatus ja toimintaympäristön muutokset sekä sitovat tavoitteet

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin palvelualue edistää ja ylläpitää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä järjestämällä matalankynnyksen opisto-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisopalveluita. Monipuoliset hyvinvointia edistävät palvelut toteutetaan asiakaslähtöisesti vastaamaan kuntalaisten tarpeita. Laadukkaat hyvinvointia edistävät palvelut ovat kunnan vetovoimatekijä.

Toimintaan ja yhteistyöhön liittyviä asioita:

- Matalan kynnyksen digiopetuksen kehittäminen.
- Kirjaston kotipalvelutoiminnan aloittamisen selvittäminen
- Kirkes- ja Ratamo-kirjastokimppojen yhteistyön syventämisen selvittäminen (yhteishanke AVI)
- Kirjaston tieto- ja automaatiojärjestelmien päivittäminen
- Liikunta- ja elintapaneuvonnan lisääminen
- Nuorisopalvelujen ja koulunuorisotyön yhteistyömenetelmien kehittäminen
- Yhdistysten, - järjestöjen, - seurojen ja kunnan välisen yhteistyön kehittäminen

Tulosityksikkö: Opistopalvelut

Vastuuhenkilö: kansalaisopiston rehtori

1000 €	TP 2020	mTA 2021	Muutettu KS 2021	TA 2022 kv	KS 2022
Toimintatuotot	192	263	263	263	263
Myyntituotot	62	60	60	60	60
Maksutuotot	128	200	200	200	200
Tuet ja avustukset	3	3	3	3	3
Muut toimintatuotot					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-964	-1 017	-1 017	-995	-995
Henkilöstökulut	-512	-538	-538	-543	-543
Palvelujen ostot	-91	-107	-107	-109	-109
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7	-11	-11	-12	-12
Avustukset					
Muut toimintakulut	-354	-360	-360	-331	-331
Toimintakate	-772	-754	-754	-732	-732

Kansalaisopisto

Kansalaisopiston toiminta näyttäytyy kuntalaisille positiivisena mahdollisuutena pitää omat perus- ja kansalaistaitonsa kunnossa sekä vahvistaa ja uudistaa myös työelämässä tarvittavia tietoja, taitoja ja osaamista. Kansalaisopisto vastaa kurssitoiminnallaan paikallisiin sivistystarpeisiin ja tuottaa hyvinvointia ja osaamista toiminta-alueellaan. Yhteistyö erilaisten toimijoiden kanssa on oleellinen osa opiston toimintaa.

Kansalaisopiston tavoitteiden toteutumisen kannalta on keskeistä kurssitarjonnan vastaaminen kysyntään, onnistunut markkinointi sekä pätevien ja innostavien opettajien rekrytointi. Kurssimaksut muodostavat merkittävän osan kansalaisopiston tuloista ja vaikuttavat oleellisesti opiston talouden toteutumiseen. Vapaan sivistystyön lainsäädäntö edellyttää kohtuullisia kurssimaksuja. Covid19 epidemia mahdollisesti vaikuttaa myös vuoden 2022 toimintaan ja talouteen.

Toimintakauden aikana monipuolisen kurssitarjonnan lisäksi keskitymme erityisesti seuraavien tavoitteiden toteuttamiseen.

- Aloitamme osaamisperustaisten kurssien kehittämisen, suunnittelun ja käyttöönoton taiteen perusopetuksessa (kuvataide ja käsityö).
- Järjestämme keväällä ILONA2022-kevättapahtuman, jonka yhteydessä kysymme uusia kurssiehdotuksia ja palautetta opiston toiminnasta. Opiskelijapalautetta kysytään myös kurssien päättyessä.
- Jatkamme kansalaisten digiosaamisen ohjausta ja opetusta.
- Etäopetuksena toteutettavat kurssit vakiintuvat osaksi opiston toimintaa
- Teemme aktiivista yhteistyötä kunnan henkilöstön osaamisen kehittämisessä.

Tulosityksikkö: Kirjastopalvelut

Vastuuhenkilö: kirjastopalvelujohtaja

1000 €	TP 2020	mTA 2021	Muutettu KS 2021	TA 2022 kv	KS 2022
Toimintatuotot	22	23	23	18	18
Myyntituotot					
Maksutuotot	18	23	23	18	18
Tuet ja avustukset	4				
Muut toimintatuotot					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-788	-837	-837	-842	-842
Henkilöstökulut	-426	-465	-465	-465	-465
Palvelujen ostot	-90	-93	-93	-92	-92
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-138	-141	-141	-148	-148
Avustukset					
Muut toimintakulut	-133	-138	-138	-136	-136
Toimintakate	-766	-814	-814	-824	-824

Kirjaston palvelut ovat fyysisen tilan ja aineistojen, automaation sekä e-aineistojen ja verkkopalvelujen kokonaisuus, mikä on huomioitava palvelujen suunnittelussa, päivittämisessä ja uudistamisessa. Erittäin merkittävä ja koko henkilöstöä työllistävä 2022 vuodelle ajoittuva kokonaisuus on kirjaston tieto- ja automaatiojärjestelmien päivittäminen. Tähän liittyy vahvasti myös tietohallinnon Telia-projekti, jossa tietoteknisten tukipalvelujen toimittaja vaihtuu.

Seuraamme aktiivisesti valtakunnallista kirjastopalvelujen kehitystä sekä e-aineistojen tarjontaan liittyviä muutoksia. E-aineistojen hankintaa vaikeuttaa mm. maksumuurien lisääntyminen, kun samaan aikaan olisi tarve kasvattaa ja vakiinnuttaa e-aineistojen kirjastokäyttöä. Kunnan verkkosivujen uudistus ja kirjaston www-sivujen uudelleen rakentaminen on kirjastolle isohko työ, joka ajoittuu alkuvuoteen 2022.

Vuonna 2022 kirjastolla on palvelujen kehittämiseen tähtäviä hankkeita. Kirkes-kirjastot (Mäntsälä, Järvenpää, Kerava, Tuusula) ja Ratamo-kirjastot (Hausjärvi, Hyvinkää, Nurmijärvi, Riihimäki) selvittävät yhteistyön lisäämisen ja kirjastokimppojen yhdistymisen mahdollisuuksia Rakas-hankkeella (AVI). Olemme mukana Keravan kirjaston demokratiahankkeessa (AVI), jossa päättäjien ja nuorten kuntalaisten kohtaamista ja ajatustenvaihtoa pyritään edistämään kirjastossa. Syksyn 2021 AVI:n hankehaussa olemme mukana Kirkes-kirjastojen yhteisessä musiikkikirjastotyön kehittämiseen tähtäävässä hankkeessa. Oma hankkehakemuksemme 2021-haussa koskee kuntalaisia ja sidosryhmiä osallistavan suunnittelun käynnistämistä liittyen valtuustoaloitteeseen, jossa esitetään kirjastolle etsittäväksi uusia tiloja kuluvalle valtuustokaudella.

Toimintakauden aikana laadukkaiden kirjastopalvelujen tuottamisen lisäksi keskitymme erityisesti seuraavien tavoitteiden toteuttamiseen.

- Matalan kynnyksen digiopetuksen kehittäminen.
- Kirjaston kotipalvelutoiminnan aloittamisen selvittäminen
- Kirjaston tieto- ja automaatiojärjestelmien päivittäminen

Riskit tavoitteiden saavuttamisessa

Tunnistettuja toiminnan kehittämiseen vaikuttavia tekijöitä ovat mm. henkilöstön riittävyys ja toimintamahdollisuudet, kun on käynnissä hankkeita ja muutoksia ja kun vaativaa tietoteknistä osaamista edellytetään myös yksikkötasolla. Kirjaston käytettävissä olevat tilat aiheuttavat oman riskinsä tavoitteiden saavuttamiseen, koska palveluja on suunniteltava, toteutettava ja kehitettävä tilojen ehdoilla.

Tulosityksikkö: Hyvinvoinnin edistämisen palvelut

Vastuhenkilö: Hyvinvointipäällikkö

1000 €	TP 2020	mTA 2021	Muutettu KS 2021	TA 2022 kv	KS 2022
Toimintatuotot					
Myyntituotot					
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-208	-183	-183	-279	-279
Henkilöstökulut	-122	-91	-91	-121	-121
Palvelujen ostot	-18	-65	-65	-105	-105
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24	-1	-1	-2	-2
Avustukset	-35	-20	-20	-31	-31
Muut toimintakulut	-8	-6	-6	-20	-20
Toimintakate	-208	-183	-183	-279	-279

Hyvinvoinnin edistämisen tavoitteena on vahvistaa kuntalaisten hyvinvoinnin edellytyksiä tulevaisuuden kunnassa. Kunnan hyvinvointisuunnitelman mukaiset kärkitavoitteet ovat:

1. Kaikenikäisten liikkumisen lisääminen.
2. Lasten- ja nuorten syrjäytymisen ennakointi ja osallisuuden vahvistaminen.
3. Turvallinen arki kaikille.
4. Digiosaamisen vahvistaminen. Digitalisaation edellytykset ovat asiakkaalle helppokäyttöisiä ja kattavia. Sähköisen palvelun kehittämisestä on laadittu kuntaan suunnitelma, joka tarkentuu vuosittain. Suunnitelma perustuu kunnan tietohallintostrategiaan. Hyvinvointisuunnitelma päivitetään syksyn 2021 aikana.

B. Kunnan hyvinvointityön johtaminen ja hyvinvointikertomuksen hyödyntäminen johtamisen apuna.

Strategia antaa raamin kunnan hyvinvointityölle, jossa kuntalainen on keskiössä. Hyvinvointisuunnitelman toteutumista seurataan. Vuosittain tehdään hyvinvointiraportti ja joka neljäs vuosi laaja hyvinvointikertomus.

“Hyvinvointikoordinaattorin” toimen täyttäminen alkuvuodesta 2022. Vuoden 2022 talousarvioon on huomioitu sekä hyvinvointipäällikkö että hyvinvointikoordinaattorin palkkakustannukset, palveluiden ostoista siirretään rahaa palkkakustannuksiin.

Tulosityksikkö: Vapaa-aikapalvelut

Vastuuhenkilö: Hyvinvointipäällikkö

1000 €	TP 2020	mTA 2021	Muutettu KS 2021	TA 2022 kv	KS 2022
Toimintatuotot				126	126
Myyntituotot					
Maksutuotot				25	25
Tuet ja avustukset				69	69
Muut toimintatuotot				32	32
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut				-1 212	-1 212
Henkilöstökulut				-461	-461
Palvelujen ostot				-129	-129
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				-15	-15
Avustukset				-50	-50
Muut toimintakulut				-558	-558
Toimintakate				-1 086	-1 086

Toimintasuunnitelma: Vapaa-aikapalvelut huolehtivat nuorisolain hengen mukaisten palveluiden toteuttamisesta, jossa lasten ja nuorten kasvun tukeminen on perustehtävä.

Vapaa-aikapalvelujen pelisääntöjen ja arvojen jalkauttaminen käytännön työhön.

Ohjaamo toiminnan ja perusnuorisotyön kehittäminen koulutuksen ja toiminnan muutoksen kautta. Nuorisopalvelujen ja koulujen välisen nuorisotyöhön panostaminen eri menetelmiä hyödyntäen.

Liikuntapalveluissa kohderyhmänä vähänliikkuvien löytäminen ja aktivoiminen, sekä liikunta- ja terveysneuvonnan lisääminen.

Hankkeet (tämän hetken)

Ensi vuodelle 2022 haettu uutta liikuntahanketta, joka on kaksi vuotinen. Liikuntahankkeen omarahoitussuosus varattu vuoden 2022 talousarvioon.

1) Liikkuen luonnossa läpi elämän

Liikunta- ja elintapaneuvonta & ohjattua matalan kynnyksen toimintaa ulkona. Toiminta suunnattu kaikenikäisille, joka palvelee samalla yksilöllisiä tarpeita. Mahdollistetaan kaikille avoimia ja ilmaisia ulkoliikuntamuotoja, mm. puistojumppat, rappustreenit ja yksilöllinen liikuntaneuvonta. Tapahtumat, joissa ihmiset pääsevät tutustumaan erilaisiin liikuntamuotoihin ja alueellisiin palveluihin. Toiminnalla halutaan aktivoida kaikkia kuntalaisia eri ikäryhmiin tai sukupuoleen katsomatta, sekä luoda erilaisia sidos-/tukiryhmiä, jonka kanssa liikunnan harrastaminen on mukavaa ja muodostaa erilaisia tottumuksia ihmisten arkeen. Sis. perheliikunta, päihde- ja mielenterveyskuntoutujat, lapset (koulu- ja päiväkotiryhmät) ja ikäihmiset.

2) Etsivän nuorisotyön hanke

Mäntsälän Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa ja auttaa alle 29-vuotiaita nuoria heidän tarvitsemien palvelujen ja muun tuen piiriin. Etsivä työ on nuoren rinnalla kulkevaa ja perustuu vapaaehtoisuuteen.

Etsivä nuorisotyö on tuottamassa ja kehittämässä Ohjaamotoimintaa sekä tekee tiivistä yhteistyötä nuorten palveluverkoston kanssa.

Etsivä työ toteuttaa aikaisätoimintaa kutsunnoissa.

3) Nuorten työpajatoiminta

Mäntsälän Starttivalmennus on nuorten tarpeesta kehitetty toimintamalli, jossa yksittäiset toimenpiteet muodostavat palvelukokonaisuuden. Tavoitteena on laadukas toimintamalli, jolla tuetaan ja ohjataan työn ja koulutuksen ulkopuolella olevia nuoria. Mäntsälän nuorisopalvelut haluaa jatkossakin turvata heikossa asemassa olevien nuorten palveluja ja vähentää syrjäytymiskehitystä. Nuoren omista lähtökohdista sekä voimavaroista riippuen tarjolla on erilaisia palveluja, joissa työmuodot ja tukitoimet vaihtelevat nuoren tarpeiden mukaisesti. Koko Starttivalmennuksen toiminta-ajatus lähtee siitä, että nuori on keskiössä ja hänelle löytyy sopiva palvelu

Riskit tavoitteiden saavuttamisessa

Liikkumisen lisäämiseen ja syrjäytymisen ennaltaehkäisyyn tulisi kohdentaa enempi resursseja. Haasteelliseksi tavoitteen toteutumisen tekee se, että resursseja ei ole budjetoitu.

Seuratoimintojen (jäsenten määrän vähentyminen) käynnistyminen koronan jälkeen ja Monitoimitalon ja Riihenmäenkoulun liikuntatilojen käyttö. Liikuntatilojen käyttö on suoraan yhteydessä liikuntapalvelujen saamiin salivuokrista saatuihin tuloihin.

Koronan jälkeinen aika tulee olemaan opistolle haastavaa, koska opiskelijoiden saaminen uudesta kursseille ei ole näytä olevan itsestään selvää. Opiskelijamäärien vähentyessä kurssimaksuista saadut tulot vähenevät ja tämä mahdollisesti vaikuttaa suoraan kansalaisopiston taloudelliseen tilanteeseen.

Kirjaston osalta tunnistettu pysyvä toiminnan kehittämiseen vaikuttava tekijä on liian pieni ja toiminnan kannalta haastava kirjastotila, joka vaikuttaa merkittävästi aineistokokoelman ja palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen. Toinen pysyvä haaste palvelujen kehittämisessä on henkilökunnan määrä, joka on kunnan asukaslukuun nähden liian vähäinen. Korona on vaikuttanut kirjaston lainaus- ja lainaajamääriin merkittävästi ja v. 2019 tasolle sekä takaisin palvelujen käytön kasvamisen kehitykseen pääseminen tulee viemään aikaa.

Kansalaisopiston- ja kirjaston resurssien pysyminen vähintään nykyisellään.